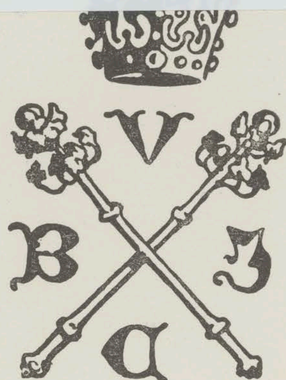

V
B
J
C

Hevelius
Epistola de Cometa
Gedani 1672.

1888. VI. 7.

JOHANNIS HEVELII EPISTOLA, DE COMETA,

Anno M DC LXXII, Menſe Martio, & Aprili, GEDANI Obſervato.

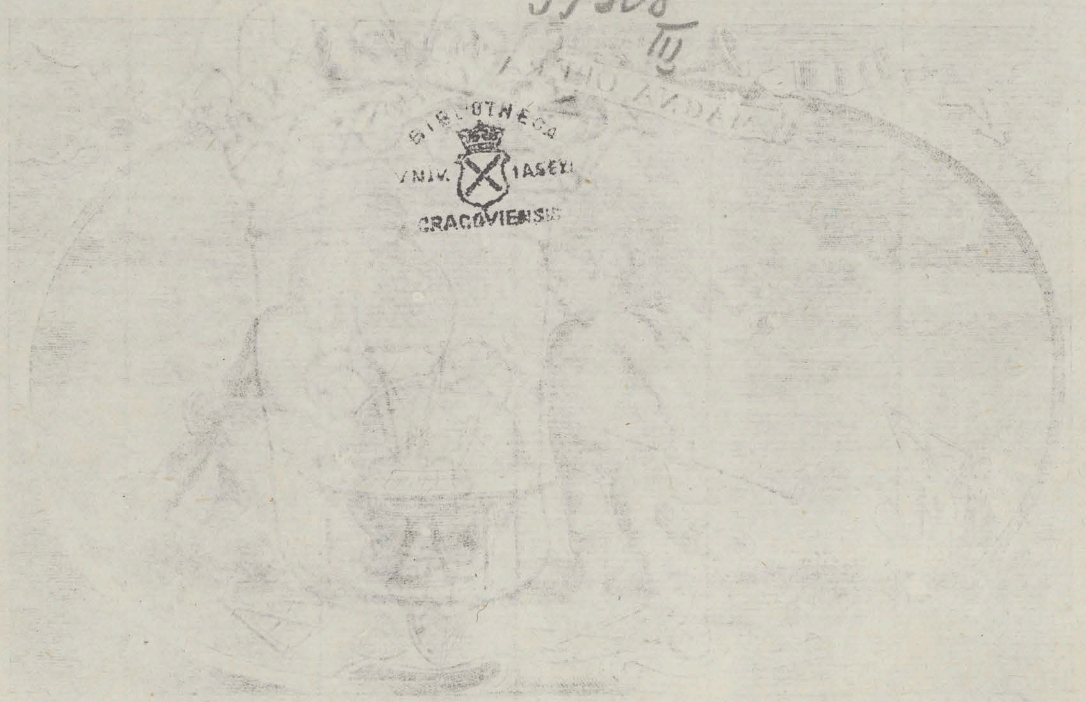
Ad *Illuſtrem & Celeberrimum Virum*, DN. HENRICUM OLDENBURGIUM, Reg. Societ. Secretarium, Amicum honorandum.

Cum Privilegio Sac. Cæſar. & Reg. Polon. Majeſtatum.

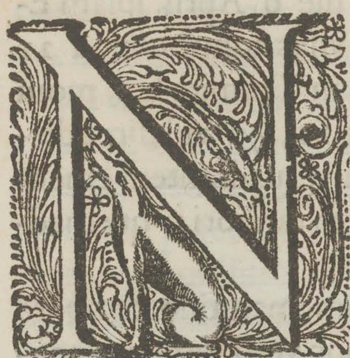
GEDANI
Autoris TYPIS, & ſumptibus
Imprimebat SIMON REINIGER,
ANNO M DC LXXII.

BIBLIOTHECA
VNIV.
CRACOVIENSIS

VIRO
ILLUSTRI, ATQ; CELEBERRIMO,
DN. HENRICO OLDENBURGIO,
REG. SOCIET. SECRETARIO,

J. Hevelius S.

Ovum Sidus Crinitum in æthere nuper emicuisse, non solùm ex posterioribus literis meis, die 9 Martii ad Te datis; sed sine omni dubio à Vestris, Cœli nempe Strenuis Metatoribus haud minùs jam percepisti. Cùm autem non nisi paucula quædam, quæ uno aut altero tantùm die, post ejus exortum, deprehenderam, eo tempore significaverim, volui quantocyus, postquam nunc curriculum suum Cometa planè absolvit, Illustrisſimam Nostram Societatem, quæ aliàs mirificè rebus Cœlestibus, earumque Observationibus delectatur, de iis omnibus, quæ de isto Cometâ, tam Telescopiis longioribus, quàm Instrumentis majoribus mihi annotare feliciter obtigit, pro nodis cumpluribus officiosissimi obsequii, quibus Illi sum adstrictus, lubens certiorem facere. Quod ut spero, Tibi usque adeò ingratum haud fore, sic pro Tuo erga me benevolo affectu, cum promptissimâ officiorum meorum oblatione, hæc qualiacunque Illustrissimæ Societati decenter offeras; deinde etiam suo tempore judicium Ejus summum de his nostris, nec non vestras ipsas, aliorumque Observationes hujus phænomeni haud gravatim exponas, etiam atque etiam rogo. Ego si quicquam ulteriùs potero, nihil pro modulo meo intermittam, tum quod ad Scientiam Sideralem promovendam, tum ad honorem Vestrum spectare videbitur: quò Vestro favore perfrui porrò nunquam non mihi sit licitum.

Illustrisſ. Reg. Societ. nunc aliquantò pleniùs Observationes recentioris Cometæ Auctor exponit.

Auctor officia sua debita porrò promittit.

Ut autem ab ovo exordiar, Cometa primùm hîc Gedani in conspectum venit, die secundâ Martii st. n. vesperi, haud procul à dextro pede Pegasi. An alibi citiùs, & quonam Cœli loco, deprehensus fuerit? hucusque nondum à quopiam intellexi; nec altius hâc vice indagere volo: an multò citiùs in oculos incurrere potuerit? & quâ parte Cœli primum suum reverâ exortum celebraverit?

Quo tempore Cometa Gedani deprehensus fuerit.

Auctor à 6 Martii Cometam observavit.

braverit? Ego illum ante 6 Martii vesp. Instrumentis debitis observare, cùm præcedentibus diebus domo absuerim, haud potui; ab hâc verò die singulis ferè diebus, quoties tantùm Cœli annuit benignitas, accuratè illum rimatus sum.

Quo Cœli loco Cometa initiò visus fuerit, & quo motu incesserit.

Deprehendi itaque Cometam initiò inter Caput Andromedæ, ejusq; annulum Catenæ versari, motu verò semper directo incedere, secundùm scilicet seriem Signorum, & quidem diurno 2 Grad. 30 minut. ferè, sub circulo propemodùm maximo, atque principiò sub latitudine Boreali 35 ferè Grad.; quæ tamen Latitudo, tum motus quoq; proprius indies paullatim diminuebatur.

Quâ die Eclipticam supergressus sit.

Quippe ultimis diebus, die videlicet 9 Aprilis Eclipticam supergressus, factus est Meridionalis, motu tamen longè remissiori sub finem, ad Caput, seu potiùs Galeam Orionis usque; quo loco illum ultimò conspexi.

Quosnam Asterismos Cometa peragraverit.

Atque ita progressus est secundùm Asterismos per Andromedam, ejusque Cingulum, inter Alamac, sinistrum scilicet pedem Andromedæ, & Triangulum, sub Capite Medusæ, ad sinistrum pedem Persei, propè ejus binas Stellulas, supra Plejadas, & Caput Tauri, ad radicem utriusque ejus Cornu, per Limbum superiorem Clypei, Galeam usque Orionis.

Quodnam iter, quà Eclipticam Cometa carpserit.

Juxta verò Signa Zodiaci, & quidem Longitudinem latus est hicce Cometa, à die nempè 6 Martii, ex 7 Grad. Arietis, per Taurum, 20 Gr. usque Geminorum, sub Latitudine Bor. initiò 35 penè Grad.; quæ tamen Latitudo indies quoque, ut diximus, sensim decrevit, donec die 9 April. ipsam Eclipticam transierit; deinde in hemisphærio Australiori visus adhuc est ad 21 Aprilis, sub Latitudine 10 propemodùm Grad.

Quamdiu Cometa duraverit.

Sic ut in Tramite suo, motu secundùm Zodiaci ductum, à die 2 Martii, ad 21 Aprilis, 50 videlicet dierum spatio, quo continuè fulsit, plus quàm integrum circuli Quadrantem emensus fuerit, primùm motu aliquantò velociori, postea autem tardiori: quemadmodùm ex subsequente Tabellâ clarius erit percipere.

Cometa initiò & vespertinus & matutinus extitit.

Initiò apparitionis non solùm vespertino, sed etiam matutino tempore optimè erat conspicuus, 20 imò 25 usque Martii, ab hoc verò tempore nonnisi vesperi post Occasum Solis apparuit.

Capitis Cometici magnitudo, Color, & lumen.

Caput haud usque adeò magnum, quà nudos oculos præ se ferebat; per Telescopia tamen illa longissima satis amplum, Jovis ferè discum adæquans, colore tamen subflavo, vel potiùs sublivido, & aliquantò obtusiori videbatur.

Cur Cometa adeò debilis, & obscurus extiterit?

Quòd autem non admodùm vivido & vibranti lumine apparuerit, atque leviter tantùm oculos Observatorum strinxerit; ratio est, quòd tenuiori materiâ constaret. In medio quidem unicum nucleum referebat, sed pariter aliquantò tenuiorem, & obscuriorem: adhæc, cùm in sublimiori æthere, uti ex certis quibusdam indiciis conjicio, circa Solem ferè cursum suum transegerit, tum in minimâ semper à Sole Digressione, & Elongatione, & quod præcipuum, totâ duratione ejus, sub ipso crepusculo visus fuerit, sæpiùs etiam Lunâ splendente, fieri profectò haud aliter potuit, quàm quod corpore parvus, lumine debilis, & colore lividus, ut ut sine omni dubio per se inter maximos numerari meretur, quâ apparentiam deprehensus fuerit.

Cur Caudam hic Cometa perbrevem habuerit?

Hinc quoque accidit, quod caudam tantummodò brevissimam nobis ostenderit, licet reipsâ longissimam præ se tulerit. Quippe, ut diximus, Soli fuit omni tempore propinquissimus, principiò circa 2 Martii vix 15 Gr. à Sole, quà Longitudinem removebatur; sub finem verò unico Signo haud ampliùs: adeò ut totâ suâ duratione, 50 videlicet dierum intervallo, quo à nobis hîc Gedani animadversus est, quasi circa Conjunctionem respectu nostri & Solis, ver-

lis, verſatus fuerit: imò niſi tantam Latitudinem Borealem continuò obtinuiſſet, cauda vix ulla nec initiò apparuiſſet. Nam in Conjunctionibus Solis, Caudam omninò omnem Cometas exuere, ut ut reverà habeant proceriſſimam, latiſſimam & denſiſſimam, indubitatum planè eſt; plerumque iiſdem temporibus hirſuti ſolummodò circumcirca apparent, Caput quaſi in medio Caudæ oſtendentes: id quandoque fieri utique etiam poſſe, ac etiam factum eſſe, Libro VIII, pag. 536 in Cometographiâ noſtrâ demonſtravimus. Hic autem Cometa, cùm principiò, ſub notabili Latitud. Boreali inceſſerit, caudam nihilominùs aliquam exhibuit, nunquam tamen duobus Gradibus majorem, ſed plerumque minorem, quando vel maxima extitit; ſæpiùs enim longè etiam breviorem, vix unius Grad. oſtendebat; ſuperveniente etiam Lunâ, præſertim majori lumine imbutâ, circa nempe Plenilunium nec ullum Caudæ veſtigium apparuit.

In Conjunctionibus Solis, Cometarum Cauda omninò evaneſcit.

Longitudo apparens Caudæ Cometicæ.

Ex quo evenit, ut eo tempore vix à pauciſſimis nudis oculis animadverſus fuerit, ut ut lyncei extiterint. Ego tamen illum per totam durationem, quotieſcunque tantùm Cœlum favit, non ſolùm Teleſcopiis, ſed & aliis maximis noſtris Inſtrumentis Aſtronomicis, ut res illa meritò poſcit, ab initiò ad finem uſq; probè illum contemplatus ſum: ſic ut Curſum ejus, quem in hâc Delineatione deſcripſi, optimè aſſequutus fuerim: rigidiori tamen Calculo Obſervationes noſtras haud ſubjeci, nec ſubjicere hâc vice volui: cùm aliis gravioribus occupationibus, & contemplationibus rerum Cœleſtium modò diſtringar, tum etiam in Cometarum negotio, teſtante Cometographiâ noſtrâ, ſatis jam me deſudaſſe, atque officio noſtro functum eſſe, autumem. Alii, quibus plùs ſuppetit otii, poterunt, ſi ita placet, etiam aliquam operam huic rei navare, atque omninò exquiſitiùs cujusvis diei Cometæ Longitudinem, Latitudinem, Declinationem, Aſcenſionem Rectam, Angulum Orbitæ, nec non punctum Interſectionis, etiam ipſas genuinas parallaxes, Diſtantiasque à Terrâ, hujus haud vulgaris Criniti Sideris eruere, prout in reliquis Cometis omnibus hactenus obſervatis, tum in Mantiſſâ Prodromi Cometici, tum ipſâ Cometographiâ noſtrâ abundè à nobis eſt peractum.

Auctor & Teleſcopiis, & Inſtrumentis ſæpiùs Cometam rimatus eſt.

Cur Auctor hunc Cometam Calculo ſubjicere noluerit?

Interea tamen laxiori ratione, ex Globo, tam loca hujus Cometæ ſecundùm Longitudinem, & Latitudinem, ad ſingulos dies, quàm motum proprium ejus, Tibi, aliiſque rerum Cœleſtium cupidioribus in anteceſſum, priusquàm exquiſitiùs Calculo ea exploraveritis, tradam; ſed, ut jam inculcavi, nonniſi rudiori modo, quantum ex Globo illa omnia derivare, ac dijudicare mihi licuit: attamen, ut ut haud anxiè à me quæſita ſunt omnia, vix multùm à vero ſcopo me aberraſſe puto, tam reſpectu ſui ſitus, Lineæ itineris, quàm etiam Anguli Orbitæ & Eclipticæ, nec non puncti Interſectionis. Angulus autem hicce, ut & Nodus, prout cæteris Cometis omnibus uſu venit, pariter à nobis deprehenſum eſt, haud fuit ſemper, toto durationis tempore conſtans; ſed de die in diem ſe ſe variarunt: Angulus quidem Orbitæ Cometæ & Eclipticæ ſenſim creſcendo; Nodus verò aſſiduè retrocedendo. Initiò namque ſub 10 Martii Angulus Orbitæ deprehenſus eſt 37 Grad. 15 minut. ferè; circa 30 Martii 38 Grad. 30 minut. & ultimâ Menſ. April. 39 propemodùm Grad. At punctum interſectionis principiò in 14 Grad. Geminorum; ultimò verò in 10 Grad. 20 minut. Geminorum verſabatur. An nunc hæc probè abſque omni Calcu-

Auctor curſum Cometæ craſſiori tantummodò Minervâ hâc vice tradere voluit.

Angulus Orbitæ, ut & Nodus variabiles extitère.

 lo fue-

lo fuerim auguratus, Tu cum aliis Uranicarum rerum Expertibus, debito Calculo peracto, experieris.

Quò accuratiùs investigari possint omnia, Auctor haud paucas Observationes Astrophilis lubens communicat.

Quò autem eundem eò accuratiùs ponere possint Astrosophi, qui præ aliis his sublimibus delectantur contemplationibus, ipsas genuinas, nudasq; Observationes nostras omnes, hîc Gedani obtentas, his attexam, tam quæ Octante nostro æneo 8 vel 9 ped. quà radium & Quadrante, quàm quæ Tubis diversissimis, 12, 20 imò 50 ped. atque etiam quæ postremò ex filaribus extensionibus, quando ob Lunam, & vividius crepusculum aliter haud licuit, obtinuerim: atque sic commodè nemini non liceat, omnia & singula, simul quæ ad apparentem, simul verum motum hujus Cometæ pertinent, investigare, examinare, nec non hocce Crinitum Sidus, cum reliquis hujus generis æthereis corporibus conferre.

Admonitio ad Astronomos de corrigendis quibusdam Fixis.

Sed benè advertas velim, priusquam Observationes nostras Calculo subjicias, ut in antecessum loca nonnullarum Fixarum, quæ præ aliis in Catalogo Tychonico valdè nutant, præprimis Lucidum latus Persei, Lucidam Cinguli Andromedæ, &c. debitè corrigas; secùs, profectò, jugiter à vero aberrabis, nec Observationes Cometæ unquam inter se conciliabis.

Auctor nequaquā dubitat, & hunc Cometam, per hypothesin suam posse ab omnibus inconvenientiis liberari.

Quod si autem admonitionem nostram benè attenderis, non dubito quin affatim evadat manifestum, etiam hujus Cometæ phænomena universa, per nostram Hypothesin in Cometographiâ traditam, nec non Cursum ejus, per lineam propemodùm rectam, vel potiùs sectionem quandam Conicam, & quidem in æthere, omnium optimè posse salvari, pariter leges nostras nec hunc Cometam, ut cæteri omnes præcedentes, neutiquam respuere.

OBSERVATIONES
Cometæ, Anno 1672,
GEDANI
à
JOHANNE HEVELIO
habitæ.

Distantiæ Cometæ à Fixis. *Directio Caudæ Cometicæ.*

Mens. Dies st. n.	*Temp. secundū horolog. ambul.* Hor.	Min.	Sec.	Observationes Cometæ.	*Distantiæ & Altitudines. Oct. & Quad.* Grad.	Min.	Sec.	*Tempus ex Altitud. correctū.* Hor.	Min.	Sec
Martii 6	7	22	0	*Altitudo Lucidæ ♈*	27	28	0	7	29	8
Die ☉	7	29	45	*Eadem altitudo*	26	18	0	7	37	8
vesp.	7	40	0	*Distantia Cometæ, à Lucidâ ♈*	33	5	5	7	48	0
				Altitudo Cometæ circ.	16	30	0			
	7	53	0	*Dist. Cometæ, à Lucidâ Cathedræ Cassiopeæ*	22	58	30	8	2	0
				Altitudo Cometæ circ.	14	20	0			
	8	43	0	*Distantia Cometæ, à Lucidâ ♈*	32	59	20	8	53	0
	9	0	0	*Distantia Cometæ, à Lucidâ Cathedræ Cassiopeæ, sed dub. ob corporis Cometici tenuitatem.*	22	52	45	9	10	0
				Altitudo Cometæ	8	0	0			
	9	6	30	*Altitudo Lucidi pedis Andromedæ*	26	17	0	9	18	8
	9	9	30	*Eadem altitudo*	25	57	0	9	20	48
				Cometa, Caudam duorum ferè Gradum ad Stellas in dextrâ manu Andromedæ exporrigebat.						
Martii 7	3	13	0	*Altitudo Caudæ Cygni*	34	43	0	3	20	26
Die ☽ manè	3	16	0	*Eadem altitudo*	35	5	0	3	23	22

Obser-

Mens. Dies st. n.	Temp. secundũ horolog. ambul. Hor.	Min.	Sec.	Observationes Cometæ.	Distantiæ & Altitudines. Oct. & Quad. Grad.	Min.	Sec.	Tempus ex Altitud. correctũ. Hor.	Min.	Sec.	
Martii 7 Die ☽ manè.	3	25	30	*Dist. Cometæ, à Lucidâ Cathed. Cassiopeæ*	22	35	40	3	32	0	
				Altitudo Cometæ circ.	8	30	0				
	3	42	30	*Distantia Cometæ, à Schedir Cassiopeæ*	21	41	35	3	50	0	
				Altitudo Cometæ circ.	10	0	0				
	3	56	0	*Distantia Cometæ, ab Extremâ alæ Austrinæ Cygni*	32	55	5	4	4	0	
				Altitudo Cometæ circ.	11	30	0				
	4	22	0	*Distantia Cometæ, ab Extremâ alæ Austri-*	32	58	25	4	31	0	*Cometa in ♈.*
				næ Cygni	32	58	25				
				Altitudo Cometæ	14	0	0				
	4	33	30	*Distantia Cometæ, à Schedir Cassiopeæ*	21	41	40	4	43	0	
				Altitudo Cometæ	15	0	0				
	5	9	20	*Altitudo Aquilæ*	30	58	0	5	19	56	
	5	11	20	*Eadem altitudo*	31	16	0	5	22	20	
Martii 7 Die ☽ vesp.	7	25	40	*Altitudo Lucidæ ♈*	26	58	0	7	28	56	
	7	28	30	*Eadem altitudo*	26	36	0	7	31	28	
	7	36	0	*Distantia Cometæ, à Lucidâ ♈*	31	10	5	7	40	0	
				Altitudo Cometæ circ.	18	0	0				
	7	51	20	*Dist. Cometæ, à Lucidâ Cathedræ Cassiopeæ*	22	7	45	7	56	0	
				Altitudo Cometæ circ.	16	0	0				
	8	1	30	*Dist. Cometæ, à Lucidâ Cinguli Andromedæ*	14	48	35	8	8	0	
				Altitudo Cometæ circ.	15	0	0				
	9	15	45	*Altitudo Capellæ*	53	41	0	9	23	16	
	9	18	0	*Eadem altitudo*	53	20	0	9	25	32	
				Cometa comam ad Brachium dext. Andromedæ projiciebat.							*Quorsum Caudæ fuerit exporrecta.*
Martii 8 Die ♂ manè.	2	51	0	*Altitudo Caudæ Cygni*	32	23	0	2	58	16	
	2	53	30	*Eadem altitudo*	32	42	0	3	0	40	
	4	9	0	*Distantia Cometæ, ab Extremâ alæ Austrinæ Cygni*	35	5	55	4	16	0	
				Altitudo Cometæ circ.	12	0	0				
	4	20	30	*Distantia Cometæ, à sinist. Genu Pegasi*	17	27	15	4	28	0	
				Altitudo Cometæ circ.	13	0	0				
	4	33	40	*Distantia Cometæ, à Lucidâ Cathed. Cassiopeæ*	21	56	25	4	42	0	
				Altitudo Cometæ circ.	15	0	0				
	4	40	0	*Distantia Cometæ, à Schedir Cassiopeæ*	20	25	45	4	49	0	
				Altitudo Cometæ circ.	15	45	0				
	4	45	30	*Altitudo Caudæ Cygni*	47	50	0	4	53	52	
	4	47	20	*Eadem altitudo*	48	8	0	4	56	0	
				Caput Cometæ crescere aliquantò videbatur; Cauda verò Lucidam Cathedræ Cassiopeæ versùs excurrebat.	*Altitud.*						
	5	3	0	*Cometa adhuc visus nudis oculis*	18	30	0	5	12	0	*Caput Cometæ aliquantò crevit.*
Martii 10 Die ♃ vesp.	7	28	0	*Altitudo Palilicii*	40	23	0	7	32	29	
	7	30	15	*Eadem altitudo*	40	8	0	7	34	52	
	7	38	0	*Distantia Cometæ, à Lucidâ ♈*	25	28	25	7	42	0	
				Altitudo Cometæ circ.	21	30	0				
	7	52	0	*Distantia Cometæ, à Lucidâ Cathed. Cassiop.*	21	0	20	7	54	0	
				Altitudo Cometæ circ.	20	0	0				
	8	1	0	*Dist. Cometæ, à Lucidâ Cinguli Andromedæ*	8	51	15	8	2	0	
	9	52	40	*Altitudo Capellæ*	48	8	0	9	51	16	
	9	56	0	*Eadem altitudo*	47	39	0	9	54	52	

	Mens. Dies st. n.	Temp. secundū horolog. ambul. Hor.	Min.	Sec.	Observationes Cometæ.	Distantiæ & Altitudines. Oct. & Quad. Grad.	Min.	Sec.	Tempus ex Altitud. correctū. Hor.	Min.	Sec.
Cometa Caudâ breviori visus. *Globus igneus, ut & Parelii observati.*	Martii 10 Die ♃ vesp.				Cauda aliquantò nunc brevior, inter Schedir, & sinistrum Genu Cassiopeæ, quantum dijudicare eo tempore licuit extendebatur. Caput è contrario, beneficio Tubi Optici paullulùm crescere videbatur. De reliquo, inter horam 11 & 12 noctis ingens Globus igneus ad Ostium Vistulæ ex aëre cecidit, absque ullo tamen fragore. Quâ die post Merid. ibidem etiam Parelii conspecti sunt.						
	Martii 14 Die ☽ vesp.	7	40	15	*Altitudo Capellæ* *	62	42	0	7	48	24
		7	46	0	*Eadem altitudo*	62	50	0	7	54	16
		8	0	0	*Distantia Cometæ, ab Algol Medusæ*	20	59	55	8	9	0
					Altitudo Cometæ circ.	23	30	0			
		8	13	0	*Distantia Cometæ, à Lucid. Cathed. Cassiop.*	22	53	55	8	23	0
					Altitudo Cometæ circ.	22	0	0			
Cometa in Tauro.		9	6	45	*Altitudo Capellæ*	50	55	0	9	16	56
		9	10	10	*Eadem altitudo*	50	27	0	9	20	16
	Martii 15 Die ♂ vesp.	7	17	0	*Altitudo Capellæ*	67	23	0	7	19	16
		7	19	0	*Eadem altitudo*	67	0	0	7	21	56
		7	27	30	*Distantia Cometæ, ab Algol Medusæ*	18	47	5	7	32	0
					Altitudo Cometæ circ.	29	0	0			
		7	40	0	*Distantia Cometæ, à Lucidâ Cathed. Cassiop.*	23	47	5	7	46	0
					Altitudo Cometæ circ.	27	30	0			
		8	34	0	*Distantia Cometæ, à Lucid. Cathed. Cassiopeæ*	23	54	25	8	41	0
					Altitudo Cometæ circ.	20	0	0			
		8	41	0	*Distantia Cometæ, ab Algol Medusæ*	18	41	45	8	50	0
					Altitudo Cometæ circ.	19	0	0			
		8	58	30	*Altitudo Capellæ*	51	47	0	9	7	8
		9	0	40	*Eadem altitudo*	51	28	0	9	9	24
Directio Caudæ.					Caudam Cometa ad binas stellulas sub Alamac direxit.						
	Martii 16 Die ☿ vesp.	7	53	0	*Altitudo Palilicii*	34	12	0	7	59	14
		7	59	0	*Distantia Cometæ, ab Algol Medusæ*	16	23	25	8	5	0
		8	11	0	*Distantia Cometæ, à Schedir Cassiopeæ* dub.	20	23	20	8	18	0
		8	45	0	*Distantia Cometæ, à Schedir Cassiopeæ*	20	23	45	*8	52	0
					Altitudo Cometæ circ.	19	45	0			
		8	52	0	*Distantia Cometæ, ab Algol Medusæ*	16	27	35	9	0	0
					Altitudo Cometæ circ.	18	30	0			
		9	5	0	*Altitudo Capellæ*	50	23	0	9	13	22
	Martii 18 Die ♀ vesp.	8	11	0	*Dist. Cometæ, ab Algol Medusæ*	12	16	0	8	20	0
					Altitudo Cometæ circ.	25	0	0			
		8	24	0	*Distantia Cometæ, à Schedir Cassiopeæ*	22	58	10	8	33	0
		9	7	0	*Distantia Cometæ, ab illâ ad Coxas Cassiopeæ*	24	49	40	9	17	0
					Altitudo Cometæ circ.	18	30	0			
		9	13	0	*Distant. Cometæ, à sequente sinist. Pedis Persei*	22	54	50	9	23	0
					Altitudo Cometæ circ.	17	30	0			
		9	23	40	*Altitudo Capellæ*	46	37	0	9	33	9
		9	26	30	*Eadem altitudo*	46	15	0	9	35	41
Cū quibus Stellis Cometa in rectâ Lineâ deprehensus fuerit.					Caudæ directio Brachium dextr. Persei versus incedebat. Lucida verò Cinguli Andromedæ, Cometa, & Oculus præcedens Medusæ, item, Alamac, Cometa, & Stella Boreal. in Triangulo, in Lineâ propemodùm rectâ, conspiciebantur; existente Caudâ $1\frac{1}{2}$ Grad.						

Mens. Dies st. n.	*Temp. secundû horolog. ambul.* Hor.	Min.	Sec.	Observationes Cometæ.	*Distantiæ & Altitudines. Oct. & Quad.* Grad.	Min.	Sec.	*Tempus ex Altitudinibus correctum.* Hor.	Min.	Sec.	
Martii 19 Die ♄ *vesp.*	7	52	15	*Altitudo Palilicii*	32	4	0	8	3	47	
	7	56	30	*Distantia Cometæ, à seq. sinist. ped. Persei*	20	48	25	8	6	0	
	8	11	30	*Distantia Cometæ, ab illâ ad Coxas Cassiopeæ*	25	56	10	8	19	0	
				Altitudo Cometæ circ.	26	30	0				
	9	7	0	*Altitudo Capellæ* Cauda Cometæ ad Lucidiorem ferè in Humero Persei, sub quâdam inclinatione, protendebatur.	48	48	0	9	13	39	*Directio Caudæ.*
Martii 20 Die ☉ *vesp.*	7	33	0	*Altitudo Palilicii*	34	41	0	7	40	51	
	7	38	0	*Distantia Cometæ, à seq. sinist. ped. Persei*	18	37	50	7	46	0	
				Altitudo Cometæ circ.	31	0	0				
	7	42	0	*Distantia Cometæ, ab illâ ad Coxas Cassiopeæ*	27	12	35	7	50	0	
	7	45	0	*Distantia Cometæ, à seq. sinist. ped. Persei*	18	24	45	7	54	0	
				Altitudo Cometæ. In refract. circ.	15	30	0				
	9	53	0	*Distantia Cometæ, ab illâ ad Coxas Cassiopeæ*	27	17	35	10	2	0	
				Altitudo Cometæ. In refract. circ.	14	30	0				
	9	57	0	*Altitudo Capellæ* *Directio Caudæ, Caput Medusæ versùs.*	41	8	0	10	6	1	
				Hâc die non solùm Cometam Telescopio 12 & 20, sed & 50 & ampliùs ped. contemplatus sum. Brevioribus quidem multas diversissimas stellulas incognitas circa Cometam deprehendebam, sed longè plures Tubo illo longiori, inprimis in medio Caudæ binæ Stellulæ dilucidissimè animadvertebantur, quæ sanè Telescopio 12 & 20 ped. nusquam apparebant. Adhæc, de quo miraberis, longiori Tubo, & Cauda & Caput sive potiùs materia ejus longè tenuior & rarior, quàm minoribus Telescopiis, multò tamen distinctiùs & accuratiùs apparebant. Nucleum nonnisi unicum totâ apparitione, quantum ob materiæ tenuitatem, nimiamque à Terrâ distantiam deprehendere dabatur, referebat. Materia autem illa, ut & totum Caput sensim indies magis magisque attenuata, & rarior reddita est.							*Longioribus Telescopiis Materia Cometarum longè tenuior apparet.*
Martii 22 Die ♂ *vesp.*	9	30	0	*Distantia Cometæ, à seq. sinist. ped. Persei*	13	57	25	*Sed rudit. tantû*			
	10	30	0	*Distantia Cometæ, à Schedir Cassiopeæ*	29	35	10	*Sed ruditer ob nubeculas.*			
Martii 23 Die ☿ *vesp.*	8	1	0	*Distantia Cometæ, à Cornu Bor.* ♉	31	53	10	8	4	0	*Distantiæ Cometæ à Fixis.*
				Eadem distantia	31	53	5				
				Altitudo Cometæ circ.	29	30	0				
	8	10	0	*Distantia Cometæ, à dextro Genu Cassiopeæ*	28	29	15	8	13	0	
				Eadem distantia	28	29	15				
				Altitudo Cometæ circ.	28	15	0				
	8	18	0	*Altitudo Palilicii*	27	33	0	8	21	32	
	8	20	15	*Eadem altitudo*	27	11	0	8	24	4	
Martii 28 Die ☽ *vesp.*	8	56	0	*Distantia Cometæ, à Lucido Latere Persei*	17	56	55	9	4	0	
				Altitudo Cometæ circ.	22	45	0				
	9	9	10	*Distantia Cometæ, à Cornu Bor.* ♉	22	31	50	9	17	0	
				Altitudo Cometæ circ.	22	30	0				
	9	36	0	*Distantia Cometæ, à Lucido Latere Persei*	17	57	40	9	44	0	
				Altitudo Cometæ circ.	18	0	0				
	9	43	30	*Altitudo Capellæ*	39	10	0	9	51	56	
	9	47	10	*Eadem altitudo*	38	44	0	9	55	17	
				Cometa haud procul à Calcaneo Persei deprehensus.							

Distantia

Side note	Mens. Dies st. n.	Temp. secundū horolog. ambul. Hor. Min. Sec.	Observationes Cometæ.	Distantiæ & Altitudines. Oct. & Quad. Grad. Min. Sec.	Tempus ex Altitudinibus correctum. Hor. Min. Sec.
	Martii 29 Die ♂ *vesp.*	9 1 0	*Distantia Cometæ, à Cornu Bor.* ♉	20 52 5	9 7 30
			Altitudo Cometæ *circ.*	22 0 0	
		9 12 0	*Distantia Cometæ, à Lucido Latere Persei*	19 6 55	9 18 30
			Altitudo Cometæ *circ.*	20 30 0	
		9 16 0	*Altitudo Capellæ*	42 37 0	9 22 26
Cometa cū duabus stellulis Triangulum constituebat.			Cometa, Triangulum quasi, cum binis illis in pede sinist. Persei stellulis constituebat.		
	Martii 30 Die ☿ *vesp.*	8 27 30	*Altitudo Capellæ*	49 8 0	8 31 21
		8 42 30	*Distantia Cometæ, à Cornu Bor.* ♉	19 29 5	8 46 30
			Altitudo Cometæ *circ.*	25 0 0	
Cometa in ♉.		9 3 0	*Distantia Cometæ, à Lucido Latere Persei*	20 12 5	9 7 30
			Eadem distantia	20 12 10	
			Altitudo Cometæ *circ.*	21 30 0	
Exporrectio Caudæ.			Caudam Cometa ad hædos Aurigæ projiciebat.		
	April. 4 Die ☽	*vesperi*	Barbam brevissimam ad Cornu ♉ Bor. excurrentem ostendebat.		
Cometa in ♊.	*April.* 5 Die ♂ *vesp.*		Pes sinist. Aurigæ, Cometa, & binæ stellulæ in temporibus ♉, in lineâ ferè rectâ videbantur.		
	April. 6 Die ☿ *vesp.*	8 54 0	*Distantia Cometæ, à Palilicio*	4 42 0	
Cometa vix amplius nudis oculis observari potuit.		9 4 0	*Distantia Cometæ, à Cornu Austr.* ♉	14 2 30	
			Sed circiter tantùm, ob summam corporis tenuitatem.		
		10 13 0	*Altitudo Procyonis*	22 9 0	

Arctissimus cōgressus Cometæ & Stellulæ.

Luna sæpiùs adspectum Cometæ prohibuit.

Cometa, adeò arctè stellulæ alicui Globo necdum adscriptæ adhærebat, ut vix Stellam dignoscere potuerim; erat tamen Cometa paullò Stellâ illâ inferior; sic ut horâ ferè 9 dicta Stella in ipsâ Eductione Caudæ subsisteret. Lumem Cometæ eousque erat attenuatum, & debile, ut vix ac ne vix ampliùs conspiceretur; observatus tamen adhuc est Octante illo Magno, sed Observationibus his vix plurimùm tribuendum. Quippe per pinnacidia vix ac ne vix ampliùs in oculos incurrebat. Non quod reverà adeò tenuiori corpore extiterit, sed potissimùm propter Lunam adultam, & ad Plenilunium vergentem. Ex eo etiam accidit, quòd ab hoc tempore, Instrumentis Cometam ampliùs rimari haud potuerim; sed solummodò Tubo illum assequutus sim, locaq; ejus per extensiones filares denotaverim.

Side note	Mens. Dies	Observationes
Cometa cū quibus Stellis rectā constituerit.	*April.* 8 & 9 Die ♀ & ♄	Oculus Boreus, Cometa, & Cornu Bor. ♉ in Lineâ ferè rectâ deprehendebantur.
	April. 10 Die ⊙ *vesp.*	Cornu Bor. ♉, Cometa, & Palilicium rectam constituebant; de Cætero Boreal. Stellam ad radicem Cornu Bor. versùs pergebat, à quâ tum removebatur 1 Grad. 30 minut. ferè.
Cometa inter binas Stellulas.	*April.* 12 Die ♂ *vesp.*	Cometa inter binas stellulas, ad radicem Cornu Austr ♉, in situ tamen paullò Borealiori, versabatur; sic ut Triangulum Obtusangulum cum dictis Stellis constitueret. Distabat ab Occident. 1 Grad. & ab alterâ 40 circ. minut.
Cometa omni ferè Caudâ exutus apparuit.	*April.* 14 Die ♃ *vesp.*	Hâc die, Cometa, conspicuæ erat magnitudinis; commorabatur inter plurimas minutissimas stellulas; Caudam tamen vix ullam conspeximus, nisi quod undique circumcirca crispatus quasi appareret.
Quâ die Cometa ultimò visus & observatus fuerit. *Cometa in 19 Grad. Geminorum.*	*April.* 21 Die ♃ *vesp.*	Cometa, & nudo oculo visus, & Telescopio observatus. Quoad situm, Lineam propemodùm rectam, cum Calce & Genu Castoris Geminorum. Item cum Cornu Austr. & Bor. ferè ♉ constituebat. Item Palilicium, Cometa, & Brachium dextrum Orionis, pariter in Lineâ penè rectâ conspiciebantur; sic ut etiam ex hâc omnium postremâ Observatione locum Cometæ satis benè obtinuerim. A quò verò tempore, cùm continuò per aliquot dies, Cœlum omninò nubilum extiterit, tum Luna rursùs in conspectum haud procul à Cometâ nobis prodierit, haud potuit Cometa ulteriùs, nec Tubo, in conspectum venire. An alii alibi illum diutiùs conspexerint, valdè dubito.

Tab

Cursus Cometæ,
Anno 1672 Mens. Mart. et April.
GEDANI,
Observatus, et Delineatus,
à J. Hevelio.
Die 18 Martii.
Die 15 Martii.
Die 20 Martii.
Die 29 Martii.
Auriga.
Perseus.
Cassiop.
Andromeda.
Martii
Triangul.
Cometa
Orbita
Aries.
Piscis B.
Pegasus.
Taurus.
Aprilis
Orion.
Aprilis.
Die Martii 7 m.
Cete.

Oddział Konserwacji
Biblioteki Jagiellońskiej
Luty 1988 r.

